

Hrvatski restauratorski zavod u trinaestom broju časopisa „Portal“, godišnjoj znanstveno-stručnoj publikaciji Hrvatskoga restauratorskog zavoda, objavio je deset znanstvenih i stručnih tekstova posvećenih temama zaštite kulturne baštine. Četiri su izvorna znanstvena rada, dva prethodna priopćenja, dva pregledna i dva stručna rada.

Uredništvo časopisa zahvaljuje svim dosadašnjim suradnicima, autorima tekstova i recenzentima koji su pomogli u oblikovanju i izradi ovog broja „Portala“ te ujedno po-

Ministarstvo kulture, Konzervatorski odjel u Slavskom Brodu

NOVI PRILOZI POZNAVANJU POVIJESNOG NASLJEDA I KULTURNIH DOBARA BRODSKOG POSAVLJA

Baština - info

INFORMATIVNO-EDUKATIVNI IZBOR IZ STRUČNIH
 MATERIJALA ARHIVA MINISTARSTVA KULTURE
 (567.)

Piše: Željka Perkočić,
 diplomirani inženjer
 arhitekture,
 pročelnica

Hrvatski restauratorski zavod (VIII. dio)

Naslovnica „Portala“, znanstveno-stručne publikacije Hrvatskoga restauratorskog zavoda s obnovljenim raspelom

Predromanička ploča tj. ulomak iz kapele sv. Ilara

Splitska romanička ikona Gospa od Žnjana

Župna crkva Pohoda Blažene Djevice Marije u Čučerju nakon potresa i detalj raspela

ziva zainteresirane da nove tekstove dostave najkasnije do 1. travnja 2023. godine.

Sadržaj Portala donosi tekst/rad **Ivane Tomas** „Predromanička ploča s lokaliteta Tri crkve na Boninovu u Dubrovniku“. Tema rada je predromanička ploča, tj. ulomak koji se nalazi u sjevernom zidu barokne kapele sv. Ilara, a ondje je uzidan u drugoj polovini 20. stoljeća. Premda je riječ o dobro očuvanoj ploči većih dimenzija, u dosadašnjoj je literaturi tek usputno spominje Nikola Zvonimir Bjelovučić 1929. godine. Na osnovi detaljne komparativne analize s predromaničkom građom iz Dubrovnika i njegove okolice, namjera je ukazati kako se radi o reljefu iz prve polovine ili sredine 10. stoljeća. Osim određivanja vremena nastanka i kontekstualizacije s ostalim srodnim primjerima toga sloja skulpture na dubrovačkom prostoru, nastojala se preispitati i provenijencija ploče s posebnim

osvrtnom na fenomen dislokacije i ponovnog korištenja ranosrednjovjekovnih kamenih ulomaka u Dubrovniku.

Žana Matulić Bilač napisala je rad „Splitska romanička ikona Gospa od Žnjana: analitička mapa srednjovjekovnog slikarstva u Dalmaciji“. Gospa od Žnjana jedna je od najzagonetnijih hrvatskih ikona i jedno od nekolicine djela najstarijeg splitskog slikarstva. Iako je otkriveno da u svojoj slikanoj stratigrafiji nosi tri prikaza Bogorodice s Djetetom – njihova kronologija, sheme i slikarske tehnike nisu bile istražene. Projekt je obuhvatio restauriranje ikone te izradu analitičke mape skrivenih ikonografskih prikaza. Otklanjanje slojeva mladih od 16. stoljeća provedeno je pod mikroskopom, kao i optička analitika, mapiranje, uzorkovanje i instrumentalno analiziranje slike in situ, dok su složeniji analitički postupci izvedeni u labora-

torijima. Budući da je razlučeno da su prikazi nastali između 12. i 16. stoljeća, ikona je spomenik srednjovjekovnog slikarskog kontinuiteta u Dalmaciji. U radu se donosi kontekst istraživanja dalmatinskog slikarstva.

Ksenija Škarić predstavlja rad „Čudotvorno raspelo u Čučerju“. U potresu koji je pogodio Zagreb i okolice 22. ožujka 2020. godine teško je oštećena župna crkva Pohoda Blažene Djevice Marije u Čučerju, a od umjetnina koje se u njoj čuvaju, najteže je stradalo veliko raspelo koje je palo sa zida te se razlomilo u mnoštvo dijelova. Ta je nesretna okolnost skrenula pozornost na skulpturu koju je Hrvatski restauratorski zavod preuzeo na restauriranje. Arhivska i restauratorska istraživanja, koja su uslijedila, podsjetila su na fascinantanu, a zaboravljenu povijest raspela.

(nastavlja se)